

ОПОВІДІ

НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНИ

<http://dopovidi-nanu.org.ua>

МАТЕМАТИКА
ПРИРОДОЗНАВСТВО
ТЕХНІЧНІ НАУКИ

ГОЛОВНИЙ
РЕДАКТОР ЖУРНАЛУ
академік НАН УКРАЇНИ
А.Г. НАУМОВЕЦЬ

10

2018

Засновник

Національна академія наук України

Видавець

Видавничий дім “Академперіодика”
НАН України

Свідоцтво про державну
реєстрацію журналу серія КВ № 8889,
видане 21 червня 2004 р.

Друкується за рішенням
редакційної колегії журналу
№ 10 від 16.10.2018

Адреса редакції:

Україна, 01004, Київ, 4,
вул. Терещенківська, 3
Тел. (044) 235-12-16

Інтернет-сторінка:
<http://dopovidi-nanu.org.ua>
<http://www.dopovidi.nas.gov.ua>
(архів 2007–2015)

Редактор
Т.І. Хоменко

Технічний редактор
Т.М. Шендерович

Комп'ютерна верстка
Н.М. Коваленко

Підписано до друку 16.10.2018.
Формат 84×108/16. Гарн. Петербург.
Ум. друк. арк. 13,23.
Обл.-вид. арк. 12,19.
Тираж 169 прим. Зам. 5404.

Видавець і виготовлювач
Видавничий дім
“Академперіодика” НАН України
01004, Київ, вул. Терещенківська, 4
Свідоцтво
про внесення до Держреєстру
суб'єкта видавничої справи
серії ДК № 544 від 27.07.2001

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ЖУРНАЛУ**Головний редактор**

А. Г. НАУМОВЕЦЬ, акад. НАН України
С. А. АНДРОНАТІ, акад. НАН України; П. І. АНДОН,
акад. НАН України; А. Г. БІЛОУС, акад. НАН України;
Я. Б. БЛЮМ, акад. НАН України; В. Л. БОГДАНОВ,
акад. НАН України, заст. головного редактора з наук. питань;
А. Ф. БУЛАТ, акад. НАН України; Г. М. ГАВРИЧКОВА,
заст. головного редактора; П. Ф. ГОЖИК, акад. НАН України;
В. В. ГОНЧАРУК, акад. НАН України; В. П. ГОРБУЛІН,
акад. НАН України; В. Т. ГРІНЧЕНКО, акад. НАН України;
Г. В. ЄЛЬСЬКА, акад. НАН України; А. Г. ЗАГОРОДНІЙ,
акад. НАН України; М. Ю. ІЛЬЧЕНКО, акад. НАН України;
М. Т. КАРТЕЛЬ, акад. НАН України; О. В. КИРИЛЕНКО,
акад. НАН України; С. В. КОМІСАРЕНКО, акад. НАН України;
В. Г. КОШЕЧКО, акад. НАН України; О. О. КРИШТАЛЬ,
акад. НАН України; Л. М. ЛОБАНОВ, акад. НАН України;
В. М. ЛОКТЕВ, акад. НАН України; В. В. МОРГУН,
акад. НАН України; В. С. ПІДГОРСЬКИЙ, акад. НАН України;
О. М. ПОНОМАРЕНКО, акад. НАН України;
А. М. САМОЙЛЕНКО, акад. НАН України; В. І. СТАРОСТЕНКО,
акад. НАН України; Є. Я. ХРУСЛОВ, акад. НАН України;
В. Ф. ЧЕХУН, акад. НАН України; М. Ф. ШУЛЬГА,
акад. НАН України; Я. С. ЯЦКІВ, акад. НАН України

EDITORIAL BOARD**Editor-in-chief**

A. G. NAUMOVETS, acad. of the NAS of Ukraine
S. A. ANDRONATI, acad. of the NAS of Ukraine; P. I. ANDON,
acad. of the NAS of Ukraine; A. G. BILOUS, acad. of the NAS of
Ukraine; Ya. B. BLUME, acad. of the NAS of Ukraine;
V. L. BOGDANOV, acad. of the NAS of Ukraine, Deputy Editor-in-
chief of Scientific Issues; A. F. BULAT, acad. of the NAS of Ukraine;
G. M. GAVRYCHKOVA, Deputy Editor-in-chief; P. F. GOZHUK,
acad. of the NAS of Ukraine; V. V. GONCHARUK, acad. of the NAS
of Ukraine; V. P. GORBULIN, acad. of the NAS of Ukraine;
V. T. GRINCHENKO, acad. of the NAS of Ukraine; A. V. JEL'S'KA,
acad. of the NAS of Ukraine; A. G. ZAGORODNY, acad. of the NAS
of Ukraine; M. YU. ILCHENKO, acad. of the NAS of Ukraine;
M. T. KARTEL, acad. of the NAS of Ukraine; O. V. KIRILENKO,
acad. of the NAS of Ukraine; S. V. KOMISARENKO, acad. of the NAS
of Ukraine; V. G. KOSHECHKO, acad. of the NAS of Ukraine;
O. O. KRISHTAL, acad. of the NAS of Ukraine; L. M. LOBANOV,
acad. of the NAS of Ukraine; V. M. LOKTEV, acad. of the NAS
of Ukraine; V. V. MORGUN, acad. of the NAS of Ukraine;
V. S. PIDGORSKY, acad. of the NAS of Ukraine;
O. M. PONOMARENKO, acad. of the NAS of Ukraine;
A. M. SAMOILENKO, acad. of the NAS of Ukraine;
V. I. STAROSTENKO, acad. of the NAS of Ukraine;
E. YA. KHRUSLOV, acad. of the NAS of Ukraine; V. F. CHEKHUN,
acad. of the NAS of Ukraine; M. F. SHUL'GA, acad. of the NAS
of Ukraine; YA. S. YATSKIV, acad. of the NAS of Ukraine

ДОПОВІДІ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

10 • 2018

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ ЖУРНАЛ • ЗАСНОВАНИЙ У 1939 Р. • ВИХОДИТЬ ЩОМІСЯЦЯ • КИЇВ

REPORTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE

Зміст

МАТЕМАТИКА

- Михайлець В.А., Молибога В.Н.* О лакунах в спектре оператора Хилла–Шредингера с сингулярным потенциалом **3**
- Gutlyanskiĭ V.Ya., Nesmelova O.V., Ryazanov V.I.* On the regularity of solutions of quasilinear Poisson equations **9**

ІНФОРМАТИКА

- Панкратова Н.Д., Савченко І.О., Гайко Г.І., Кравець В.Г.* Системний підхід до освоєння підземного простору мегаполісів в умовах невизначеностей та багатофакторних ризиків **18**
- Ustimenko V.A.* On new symbolic key exchange protocols and cryptosystems based on a hidden tame homomorphism **26**

МЕХАНІКА

- Жбадінський І.Я.* Взаємодія одноперіодичних податливих дискових еліптичної форми включень при падінні пружної гармонічної хвилі . . **37**
- Каминський А.А., Курчаков Е.Е.* Об эволюции зоны предразрушения у вершины трещины в нелинейном анизотропном теле **44**
- Трощенко В.Т., Хамаз Л.А.* Стадии усталостного разрушения металлов и сплавов **56**

Contents

MATHEMATICS

- Mikhailets V.A., Molyboga V.M.* On spectral gaps of the Hill–Schrödinger operator with singular potential **3**
- Gutlyanskiĭ V.Ya., Nesmelova O.V., Ryazanov V.I.* On the regularity of solutions of quasilinear Poisson equations **9**

INFORMATICS

- Pankratova N.D., Savchenko I.O., Haiko H.I., Kravets V.H.* A system approach to developing the underground space of metropolises under conditions of uncertainty and multifactor risks. . **18**
- Ustimenko V.A.* On new symbolic key exchange protocols and cryptosystems based on a hidden tame homomorphism **26**

MECHANICS

- Zhbadynskiy I.Ya.* Interaction of one-periodic compliant disk elliptic-shape inclusions under the action of an incident elastic time-harmonic wave **37**
- Kaminsky A.A., Kurchakov E.E.* On the evolution of the prefracture zone near the crack tip in a nonlinear anisotropic body **44**
- Troshchenko V.T., Khamaza L.A.* Stages of fatigue failure of metals and alloys **56**

НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ

Орлюк М.І., Роменець А.О. Просторово-часова збуреність геомагнітного поля ряду територій північної та південної півкуль Землі 64

ХІМІЯ

Крупская Т.В., Ругаль А.А., Туров В.В. Особенности связывания воды в композитных системах SiO₂/левомецетин и SiO₂/левомецетин/AM1 72

Москвіна В.С., Красилов І.В., Хиля В.П. Синтез оксимів піранонеофлавонів та спіропіранонеофлавонів 79

БІОЛОГІЯ

Бузіашвілі А.Ю., Ємець А.І. Отримання ліній рослин картоплі та томатів з геном лактоферину людини 88

Колесников Я.С., Кретинін С.В. Роль специфічних ізоферментів фосфоліпази D у реалізації біологічного ефекту жасмонової кислоти в реакціях рослин на дію стресів 95

Співак М.Я., Рибалко С.Л., Старосила Д.Б., Завелевич М.П., Олексієнко І.П., Дядюн С.Т., Руденко А.В., Атаманиук В.П. Оцінка впливу флавоноїдвмісного препарату Протефлазід на моделі папіломавірусної інфекції *in vitro* 103

МЕДИЦИНА

Дѐмина Э.А. Оценка влияния профессионального облучения на цитогенетические показатели лимфоцитов периферической крови 112

ЕКОЛОГІЯ

Бабенко Л.М., Водка М.В., Акимов Ю.Н., Бабенко А.В., Косаковская И.В. Влияние экстремальных температур на ультраструктуру митохондрий клеток мезофилла листьев *Triticum spelta* 120

GEOSCIENCES

Orlyuk M.I., Romanets A.O. Spatial-temporal perturbation of the geomagnetic field of certain territories in the northern and southern hemispheres of the Earth 64

CHEMISTRY

Krupskaya T.V., Rugal A.O., Turov V.V. Water bounding peculiarities in SiO₂/laevomycetin and SiO₂/laevomycetin/AM1 composite systems 72

Moskvina V.S., Krasyllov I.V., Khilya V.P. Synthesis of oximes of pyranoneoflavons and spiropyranoneoflavons 79

BIOLOGY

Buziashvili A.Yu., Yemets A.I. The obtaining of tomato and potato plants with human lactoferrin gene *hLF* 88

Kolesnikov Ya.S., Kretynin S.V. Role of specific phospholipase D isoenzymes in biological action of jasmonic acid during plant stress responses 95

Spivak M.Ya., Rybalko S.L., Starosyla D.B., Zavelevich M.P., Oleksiienko I.P., Diadiun S.T., Rudenko A.V., Atamaniuk V.P. Study of the effects of flavonoid-containing composition Proteflazid on modeled papillomavirus infection *in vitro* 103

MEDICINE

Domina E.A. Evaluation of the effect of professional irradiation on cytogenetic parameters of peripheral blood lymphocytes 112

ECOLOGY

Babenko L.M., Vodka M.V., Akimov Yu.N., Babenko A.V., Kosakivska I.V. Extreme temperature effects on the ultrastructure of mitochondria of mesophyll cells in *Triticum spelta* leaves 120